

Skakforeningen ØBRO

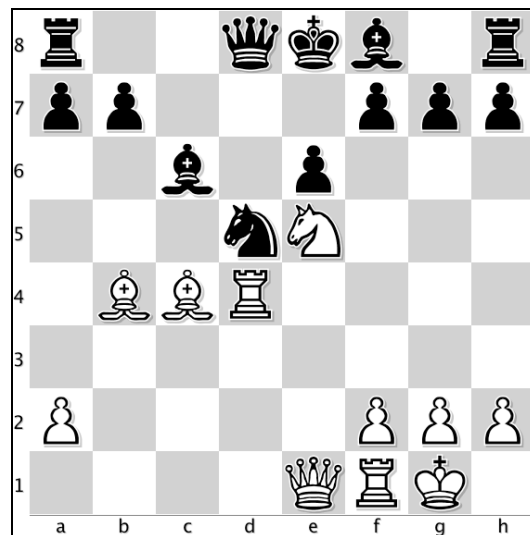
Rosenvængets Allé 31
2100 København Ø
Telefon: 35 26 15 87
www.oebroskak.dk

Juniortræning: Mandag 15:30-18:00
Seniortræning: Mandag 18:00-19:00
Klubaften: Mandag 19:00-24:00

68. årgang

Nummer 2

December 2013

Hvid trækker - se side 19

Skakforeningen ØBROs bestyrelse:

Formand:

Søren Møller Hansen
Drejøgade 26D, 2-201
2100 København Ø
E-mail: formand@oebroshkak.dk
Telefon: 77 55 46 85

Juniorleder:

Martin Reib Petersen
Borgmester Jensens Allé 25C, 3.1
2100 København Ø
E-mail: juniorleder@oebroshkak.dk
Mobil: 20 74 17 05 (gerne sms)

Kasserer:

Holger Lodahl
Tåsingegade 28, 4.th
2100 København Ø
E-mail: kasserer@oebroshkak.dk

Historiker:

Søren Bech Hansen
Livjærgade 33, 1. tv
2100 København Ø
E-mail: historiker@oebroshkak.dk

Medredaktør:

Christian Sylvester Christensen
E-mail: csc@oebroshkak.dk

Medredaktør:

Lars-Emil Woetmann Nielsen
E-mail: oebro@oebroshkak.dk

Webredaktør/Redaktør:

Nikolai Skousen
E-mail: oebro@oebroshkak.dk

Webmaster:

Albert Schulz
E-mail: oebro@oebroshkak.dk

Indholdsfortegnelse:

Redaktionen	side 4
Praktiske oplysninger	side 5
Juniortræning i ØBRO	side 6
Holdskak 2013-2014	side 7
Andetholdet	side 9
Firmaolympiaden i Prag 2013	side 17
Caïssentia – del 5	side 22
Ajedrez Aficionado; skak fan!	side 31
Holdskakdage	side 33
Seniortræning i ØBRO	side 34
ØBROs kalender	side 36

Redaktionen

Dette er et nyt klubblad fra Skakforeningen ØBRO, og der vil fremover udkomme to blade årligt. Klubbladene vil blive sendt ud i april og oktober måned. Der vil være deadline for at indsende materiale inden d. 1. april for det næste klubblad, som udkommer i april måned 2014.

Materialet skal sendes til oebro@oebroshkak.dk og i et word-dokument. Det samme gælder for tekster til vores hjemmeside. Redaktionen vil se frem til, at medlemmerne skriver ind med artikler omkring turneringer, partier, analyser, historier og meget mere.

Vi ønsker fra redaktionen alle medlemmerne en god læselyst og håber at I vil nyde dette nummer af klubbladet.

Mvh.

Redaktionen

Praktiske oplysninger

Af Holger Lodahl

Som kasserer håndterer jeg ud over regnskabet også vores medlemskartotek og kontingentopkrævning.

INDMELDelse I ØBRO: Skulle du have lyst til at blive medlem af vores klub skal du maile til: kasserer@oebro.dk med følgende oplysninger: Fulde navn, adresse og fødselsdato. Du kan oplyse telefonnummer og e-mail, som vi kun vil anvende til at sende nyhedsmail og ringe, hvis vi vil høre, om du vil deltage i vigtige arrangementer som holdskak, eller der er afbud til et parti, du skal spille. Du har også mulighed for at melde dig ind på vores hjemmeside www.oebroshkak.dk, under menuen – indmelding.

Herefter vil du modtage en kontingentopkrævning. Når den første opkrævning er betalt, er du medlem!

Kontingentet er 350 kr/kvt for seniorer, 260 kr/kvt for pensionister og studerende og 230 kr/kvt for juniorer. Kontingentet dækker medlemskab af ØBRO, Københavns Skak Union og Dansk Skak Union (udgiver Skakbladet). Et B-medlemskab forudsætter, at du er medlem af KSU og DSU via en anden klub. Kontingentet er for B-medlemmer 150 kr/kvt.

UDMELDelse: En betragtelig del af kontingentet sender vi videre til KSU og DSU. Det er derfor vigtigt, at du sender en mail til kasserer@oebro.dk med navn, fødselsdato og adresse, hvis du ønsker at melde dig ud. Det er ikke nok bare at undlade at betale sit kontingent, for vi skal stadig betale for dig i KSU og DSU. Kontingentopkrævningen sker via Betalingsservice, de sender enten et girokort eller opkræver kontingentet via Betalingsservice. På girokortet står der alle de oplysninger, du skal bruge for at tilmelde din kontingentopkrævning til Betalingsservice i din bank. Jeg har selv prøvet, og det virker.

Adresseændringer er I nødt til at maile til kassereren også, så skakbladet bliver sendt til den rigtige adresse.

Feedback modtager vi gerne, også uden at I melder jer ud!

Juniortræning i ØBRO

Hver mandag fra 15:30 – 18:00 er der åben træning, hvor alle børn og unge er velkomne. Hvis du endnu ikke er medlem, er du velkommen til at komme et par gange og se om det er noget for dig, inden du beslutter om du vil meldes ind.

Al undervisning foregår i Skakforeningen ØBROs lokaler.

Udover den ugentlige træning deltager vores juniorer også i klubbens øvrige aktiviteter, juniorklubmesterskab, Junior Grand Prix, KSUs juniorholdskak og meget andet – blandt andet det individuelle DM for juniorer, som flere gange er gået til en ØBRO'er. Desuden vil der være enkeltstående arrangementer – fx tur til turnering i udlandet, gæstetræner, koordineret juniorskak mv.

Hvis du vil vide mere, så er du meget velkommen til at kontakte vores juniorleder Martin Reib Petersen på mobilnr. 2074 1705 eller skrive en e-mail til juniorleder@oebroshkak.dk.

ØBRO har selvfølgelig indhentet børneattesten til samtlige juniortrænere, som kræves ifølge retningslinierne for juniorarbejde.

Skakforeningen ØBRO glæder sig til at byde dig velkommen.

Skak er sjovt og billigt.

Skak er kongernes spil og spillenes konge.

Skak styrker mod, selvtillid og logisk tænkning.

I skakklubben kan man få nye venner.

Kom og lær hvordan man spiller det.

Kom og lær hvordan du vinder over far og mor.

Kom til ØBRO og spil juniorskak!

Holdskak 2013-2014

Holdskak har altid været en stor del af Skakforeningen ØBROs velanseteturneringsaktivitet, og klubben sætter en stor ære i at stille med så mange hold som muligt. Der spilles typisk med 8 spillere på et hold, mens enkelte rækker har 4 spillere på et hold.

Holdskakken har altid været en god social måde at komme nærmere ind på de andre medlemmer og giver et fantastisk sammenhold, når man skal spille imod de andre hold. Holdskakken er den turnering, som de fleste klubspillere spiller hvert år, og sætter en ære i at klare sig godt i for sit hold. Der er fire hold i år og du kan følge holdene på hjemmesiden for holdsæsonen 2013-2014.

ØBRO 1 (1. division, gruppe 1)

1. FM Kassa Korley
2. Mads Smith Hansen (holdleder)
3. Jacob Kaaber-Hansen
4. Dennis Jørgensen
5. Thomas Schou-Moldt
6. Carsten Simonsen
7. Sixten Maximillian Thestrup
8. Alexander Kasper Rhee

ØBRO 2 (Mesterrækken)

1. FM Søren Bech Hansen
2. FM Nikolai Skousen
3. Jesper Vej
4. Christian Sylvester Christensen
5. Thomas Vils Pedersen
6. Ole Bo Andersen
7. Martin Reib Petersen
8. Søren Møller Hansen (holdleder)

ØBRO 3 (2. række, gruppe 2)

1. Kenneth Jørgensen
2. Dick House
3. Ante Bilandzic
4. Antti-Pekka Jauho
5. Johann Stanislaus
6. Samuel Peter Heine May
7. Claus Ejnar Mikkelsen (holdleder)
8. Villads Ussing Bojesen

ØBRO 4 (2. række, gruppe 1)

1. Holger Rønnow Lodahl
2. Morten Renneberg
3. Hjalte Skov Henningsson
4. Christoffer Munkholm
5. Mathias Frost Torp-Hansen
6. Jens Emborg
7. Ole Eriksen
8. Albert Johs. Mordechai Schulz (holdleder)

Andetholdet

Af Christian Sylvester Christensen

- Ved du hvor det er? spurgte Don B.

Vi stod i Livjægergade med vores cykler.

- Sådan nogenlunde, ja, svarede jeg.

- Hvor sikker er du? På en skala fra 1 til 8? Jeg har ingenting med.

- 7½, sagde jeg.

- Ok. Lidt usikkerhed er der altid.

- Ja, sagde jeg. Og så kørte vi.

- 7½-½, sagde Søren, da vi var kommet et stykke derudaf. Det var hvad førsteholdet scorede i første runde. Det kan vi også!

- Hmmm, sagde jeg. – Allerførst skal vi lige finde spillestedet! Jeg skævede op på husmuren. 'Godthåbsvej'. Er det et tegn? Vi havde kørt på instinktet det første stykke vej – godthåbet, måske – og var nu i sådan cirka det rigtige område, men hvad nu?

- Kan du huske, hvor det ligger helt præcist, spurgte jeg.

- Jeg er i tvivl, sagde Søren.

- Det er jeg også, sagde jeg, og så spurgte vi Oraklet. Jeg havde mit med.

- Aha, sagde vi, og drejede – for så kort efter at møde redaktionen på vej i den modsatte retning...

- Hvor skal I hen? sagde Nik.

- Vi har grund til at tro, det er i denne retning, sagde Søren. Jeg rakte ned i lommen. Jo, den var god nok. Til venstre. Det havde vi gjort.

- Men prøv lige at kigge på husnumrene, sagde Nik.

- Øh, sagde jeg. Og det gjorde vi så. Kiggede.

Og så vendte vi om. Og fandt spillestedet. Og parkerede cyklerne. Og hvad kan man lære af det?

Med den tanke trådte vi ind i nr. 81 – en pensionistklub. En af den slags med en potte monteret på toilettet for at hæve brættet – og håndtag og snore i begge sider som bedstemor kan gribe fat i. Og 'canasta' printet på vinduet. Og noget, som hedder 'stolemotion'. Og et spillelokale, hvor bordene helt tydeligt var dimensioneret til bingoplader, så brætterne stod så tæt, at det var svært at se forskel på sit eget tårn og naboens.

Jeg spillede bræt tre:

Hvid: Christian S. Christensen, ØBRO – Sort: Dick Sørensen, Frederiksberg

1.Sf3 d5 2.d4 c6 3.c4 e6 4.Sc3 f5

Folk der undlader Sf6 er ofte ude efter denne variant, men med hvids bønder uforpligtede kan det ikke anbefales.

5. Lf4!

Og her er problemet. Sort står allerede mistænkeligt.

5...Ld6

Mere almindeligt er Le7 for at bevare sorts gode løber, men det ændrer ikke afgørende på situationen.

6.e3 Sf6 7.Dc2 0-0 8.Ld3

Jeg var usikker på, om d3 måske i virkeligheden er springerens felt, når sort har spillet Ld6.

Se4 9.Lxd6

En smule mistænkeligt. Da jeg besluttede mig for dette træk var det til trods for en vis ærgrelse over, at jeg ikke havde slået med det samme. Nu kan han jo slå med springeren! På det naturlige Se5 var jeg imidlertid lidt bekymret for, om han måske havde g5 fulgt af f4 med løberfangst. Det er naturligvis uhyre risikabelt for ham, og derfor næppe noget at bekymre sig om, men tanken illustrerer fint, hvad der senere skulle blive mit problem i dette parti.

9...Dxd6

Heldigvis er Dick ikke typen, der trækker baglæns.

10.Se5 Sd7 11.f4 Sxe5 12.fxe5 De7 13.0-0 Ld7 14.Lxe4 fxe4 15.c5 Dg5

Dick ledsagede dette træk med et remistilbud. Jeg takkede høfligt nej. Uden at have foretaget mig noget særligt, har jeg fået en stilling, hvor sort er i overhængende strategisk fare. Jeg har fordel både på damefløjen og i centrum og har desuden den bedre lette officer. Faktisk er sorts eneste håb et angreb på de hvide felter på kongefløjen, og hvis det mislykkes er hans fremtidsperspektiver ikke gode. Min plan i det følgende er derfor at konsolidere kongefløjen for så derefter at spille mine trumfer. Først bytter jeg et sæt tårne for at undgå at han doubler på f3.

16.Txf8+ Txf8 17.Dd2 Tf3 18.Te1 Dg6?

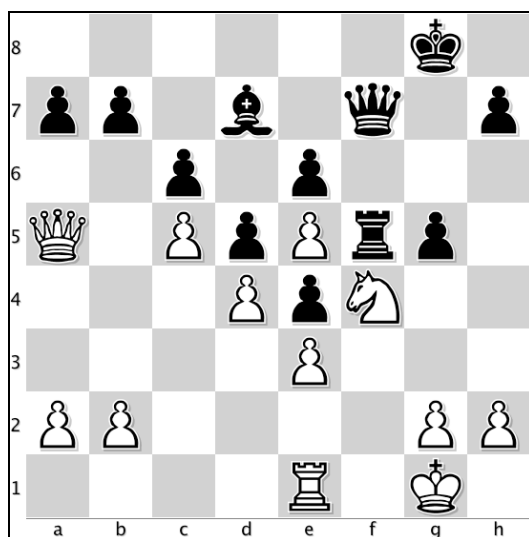
Det forstod jeg ingenting af. Jeg havde netop opdaget, at det planlagte Kh1 ikke løste hvids problem pga 18...Le8 19.Kh1 Lh5. Herefter var jeg ikke helt sikker på, hvordan

jeg skulle blive det irriterende pres mod e3 kvit. En springermanøvre måske? Til g3? d2? Jeg ved det ikke. Men efter teksttrækket giver det sig selv. Dick fortalte bagefter, at planen var at doble i f-linien. Fair nok. Men nu kan jeg jo flytte springeren, og så udretter en dobling ikke rigtig noget.

19.Se2 Tf5 20.Sf4 Df7 21.Da5!

Med springeren på f4 er kongefløjen midlertidigt sikret. Jeg spiller derfor ud. I trumf. Terrænovervægt. Sorte felter. Her var jeg sikker på at stå til gevinst. Han kan ikke engang spille g5.

21...g5

WTF?

Jeg rakte ud efter g-bonden. 22.g4 Txf4 23.Dd8+ vinder uden videre for hvid, og 22...gf 23.gf bør heller ikke være noget problem. Hvad i alverden har han tænkt sig? Pludselig fik jeg øje på en ressource: 22...b6!?!?

Hør, hvad er nu det for noget? 23.cb Txf4 24.ba Txf4+ hov. 24.ef Dxf4 25.ba Dxf4+ øh...

Jeg forsøgte at regne et par varianter mere, men 22...b6 komplicerer sagen en del. Jeg konkluderede hurtigt, at jeg ikke anede, hvad der foregik efter b6, og pludselig blev jeg en smule loren ved hele konceptet. Hvorfor svække kongefløjen med g4? Er der ikke et alternativ, som bevarer fordelene? Et eller andet simpelt? Hvorfor rode sig ud i noget mos, når man står så godt?

22.Sh3?!

Praktisk. Og hvid står stadig bedst – formentlig fortsat til gevinst. Men på den anden side afgør trækket ikke partiet, så nu skal jeg jo til det igen senere...

Jeg stod ansigt til ansigt med cobraen, og det var mig, der blinkede først.

22...h6

Der truede Sxg5.

23.Dxa7 Le8 24.Da5 De7 25.Dd2 Df8 26.De2 Lg6 27.Tf1

Sf2-g4-f6 ville være rart, men det strandede på Lh5. Findes der måske en anden vej ind? Hmmm...

27...Da8

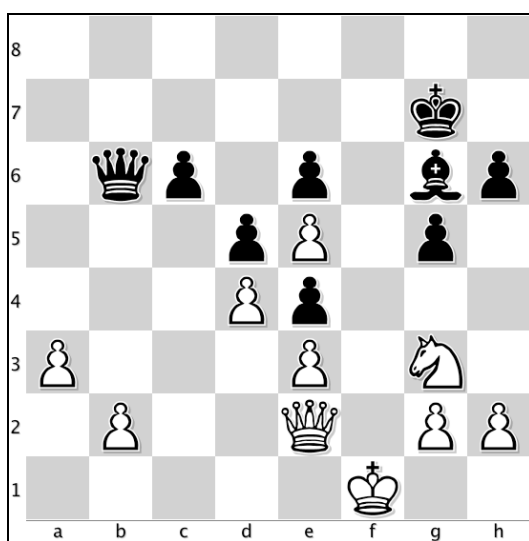
Sorts eneste håb er at forstyrre mig inden jeg får konsolideret alting. Som han står, handler det blot om at spille hurtigt og aktivt og forsøge at gemme pointet bag cobraen. Det er Dick god til.

28.a3 Da4 29.Sf2 Kg7 30.Sh1 Db3 31.Sg3 Txf1+ 32.Kxf1 b6!

Absolut eneste chance. Modspil for enhver pris.

33.cxb6 Dxb6

Hvad nu? Helt konkret: Hvad gør hvid mod sorts ide c6-c5? Hvor skal brikkerne hen? Hvad er planen?

34.Dc2(?)

Den forkerte plan, og igen er ideen symptomatisk for hvids tankegang. Efter partiet spurgte både Søren og Nikolai: Hvorfor så passiv? Hvorfor dog ikke Df2? Jamen – svarede jeg – dronningen vinder jo ikke partiet alene. Jeg skal have springeren med. Jeg vil først konsolidere stillingen, så svinge springeren ind på d6 eller f6, og SÅ trænge ind med damen og vinde partiet.

Fair nok, sagde Søren, og det lyder jo også meget fornuftigt. Alligevel er det en fejl ikke at aktivere damen. Slutspil skal spilles aktivt, og en af landstrænerens udmærkede ideer er princippet om 'aktivitet af stærkeste brik'. Ergo: Dronningen skal være aktiv mens springeren passer på kongen.

Men hvor skal kongen stå? Under partiet valgte jeg mellem f2 og h2. På f2 skal jeg bruge springeren til at holde sorts dame fra døren – springeren må til e2 i så fald.

Men hvad så med Lh5? Bliver det ikke et problem? Uha...

Omtrent sådan tænkte jeg, og så valgte jeg at styre efter at få kongen til h2.

Men der er noget galt i hele ræsonnementet. Og problemet er, ganske som i både træk 9 og træk 22, at jeg ikke i tilstrækkelig grad faktorerer min egen aktivitet ind. Med hvids dronning aktiv på f6, får sort aldrig fred til at aktivere begge officerer. Hvid kan altid besvare Lh5 med enten Dxb6+ og Dxb5 eller Dxe6+ og g4.

Ergo: Kongen skal til f2, springeren til e2 og dronningen til f6. På f6 forhindrer damen sort i at blive alt for fræk, og tvinger ham samtidig til enten at aflevere nogle af bønderne på sjette række eller trække begge officerer hjem. Endelig – helt konkret – 34.Df2 c5? 35.Df6+ Kh7 36.De7+ Kh8 37.Dxc5 Dxb2 38.Df8+ Kh7 39.De7+ Kh8 40.Dxe6 er helt slut for sort. Hvem sagde, at damen ikke vinder partiet alene? Det gjorde jeg – og det er da også korrekt i en vis udstrækning. For hvis han forsvarer sig, så vinder den ikke alene. Men hvis han prøver at angribe, så gør den. Og det er hele pointen. Den vinder ikke partiet alene, hvis han er passiv. Men så er han jo på den anden side passiv... Aha...

Kort og godt: At holde sin stærkeste brik aktiv, er den bedste måde at neutralisere modstanderens stærkeste brik på. I partiet vælger jeg i stedet den modsatte strategi for min stærkeste brik. Det kan ikke anbefales, og i det følgende går det derfor ligeså stille ned ad bakke.

34...h5 35.Kg1 h4 36.Se2 Lh5 37.Sc3 Lg4

Sort har intet at tabe, og klør frygtløst på med sin eneste plan – at spille h3 og dermed få f3 til løberen, hvilket godt kunne blive lidt ubehageligt for Carolus Blancus.

38.Sa4 Da5 39.b4 Da8(?)

Da6 kontrollerer e2 og er givetvis bedre. Lg4-e2-d3 må være en forbedring af sorts stilling. På den anden side blokerer den damens indfaldsvej, så jeg måske kan få tid til Db3 og Sc5. Og e6 bliver svag. Ok, det er ikke helt klart.

40.h3 Lf5 41.Dd1 Kh6 42.Kh2 Da6

Det er lykkedes at få kongen til h2, men den er ikke specielt sikker dér, og prisen har været, at jeg har fået slået knuder på alle mine andre brikker. Min fribonde er blokeret, min springer er bundet, min dronning er lænket, og det hele er noget hø. Af samme grund har sort formentlig allerede aktivitet nok til remis. Sådan går det, når man bliver for forsigtig. Jeg beslutter derfor at starte forfra. Igen.

Men hvordan gør man det? tænkte jeg. Jeg vil mægtig gerne spille Sc5. Men hvis jeg spiller damen til b3 suser han til f2 med mindst remis. Hmmm... Måske er h2 det helt gale sted til kongen? Men hvad med øhh... jeg skal jo have dækket a3... hvad med at spille den til b2...?

43.Kg1 Dc4

Hmmm. Ok. Ideen med at spille kongen over er nok urealistisk. Og det begynder at blive svært at dække det hele. Det er måske tid til at aflevere merbonden igen?

44.Sc4 Dc3 45.De2 Dxa3

Endnu engang tilbyder Dick remis. Jeg er ikke længere ganske sikker på at stå bedst, men afslår alligevel. Nu er jeg langt om længe ved at få realiseret første del af min plan, så sku' pokker da, om jeg vil snydes for fortsættelsen. Gangeren er på vej på græs. Hyp!

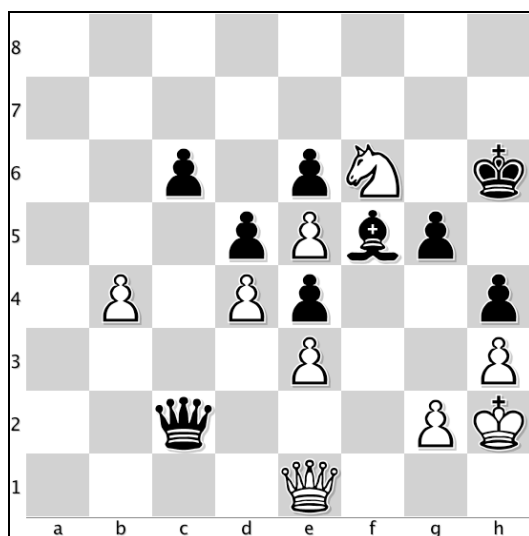
46.De1 Db2 47.Sd7 Dc2 48.Sf6

Hey ho, Silver!

48...Kg6 49.Kh2 Kh6

Det kostede femten træk og en bonde, men nu er ridderen endelig i kløver. Nu mangler vi bare damen...

Hvid trækker:

50.b5!

Når springeren er med, kan sort ikke tåle, at damen trænger ind. Den del af planen er god nok!

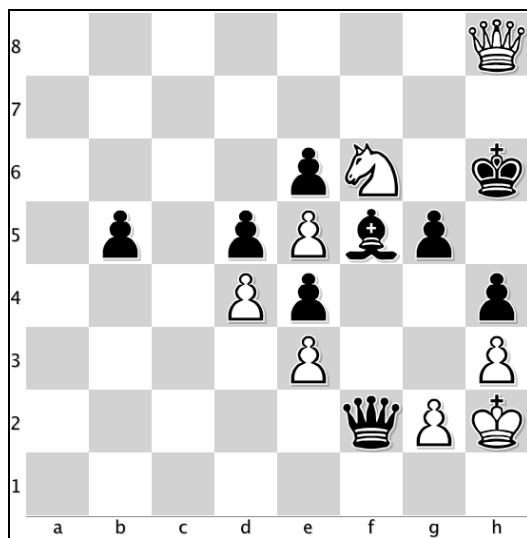
Det var ikke let at se, men sort havde en redning i træk 49, og havde han fundet den, havde han formentlig fået den remis, som havde været det korrekte resultat af hvids halvviksede plan. 49...Db2 duer ikke pga Dd1, og vi kan citere Stampe til Bambi: 'Du skal passe på begge ender på samme tid!' Men hvad så med 49...Dd3? Hvid kan i så fald fremture med 50.Dc1! De2 og igen 51.b5! med pointen cxb5 52.Dc8 eller Dxb5 52.Dd1. Men Shredder holder balancen med 51...Lxh3!! med pointen 52.Kxh3 cxb5 med tilstrækkelig kompensation for officeren. Kort og godt: Sort har fået for meget spil. Og hvad kan man lære af det? Jeg skulle have holdt min stærkeste brik aktiv. Men heldigvis er Dick ikke Shredder.

50...cxb5 51.Db4 Df2?

Vi spiller med to timer til det hele, klokken var ved at være mange, og Dick havde helt tydeligt meget længe sat sin lid til dette træk: "Hvis han sender damen ud, så går jeg til f2 og giver evigskak." "Men b4 er eksprespost, herr Sørensen, har De tænkt på det?"

Han burde i stedet have spillet Dc7, hvorefter jeg slår på b5, og fortsat er hurtigere med mit angreb end han er med sit. Han når igen ikke til f2 og må altså forsvare sig. Jeg kan derfor blot angribe på de sorte felter af hjertets lyst til der falder et eller andet af. Skulle damen og springeren mod forventning ikke kunne fremtvinge mat eller det der ligner, kan man via damefløjen spadsere hele vejen over med kongen og hjælpe til. Det bør fremtvinge enten mat eller dronningafbytning, hvorefter slutspillet bør vinde. Jeg vurderede i hvert fald gevinstchancerne som gode. Men det må blive en anden, god gang. Efter teksttrækket fik jeg i stedet fornøjelsen af at demonstrere den mere direkte pointe med hvids spil.

52.Df8+ Kg6 53.Dg8+ Kh6 54.Dh8+ opg.

Der er mat i næste. Og således blev planen alligevel fuldbyrdet. Selvom den egentlig ikke burde. Men sådan kan det gå. Hvis planen ikke virker, så må man jo prøve at få den til det alligevel. Gad vidst om det var det, Larsen tænkte, da han sagde: ”En dårlig plan er bedre end ingen”?

Summa summarum:

Det er vigtigt at have en idé med sit spil, også selvom den ikke er perfekt. Og hvids angrebsplan var bestemt ikke uden svagheder. Men det var sorts forsvar heller ikke.

Firmaolympiaden i Prag 2013

Af Søren Bech Hansen

Hvert andet år afholder det europæiske firmaidrætsforbund den europæiske firmaolympiade, kaldet European Company Sports Games (ECSG). Det er et stort stævne, der afvikles onsdag til lørdag, og de gode firmafolk dyster i en lang række discipliner. I 2013 i Prag havde olympiaden mere end 7000 deltagere, heraf lidt over 400 fra Danmark. Jeg deltog i hurtigskak og 5 kilometerløb.

I år var skakturneringen hurtigskak med en halv time til hver spiller til hele partiet. 6 partier torsdag og 3 partier fredag. Start klokken 09.00 om morgenen. Spillet i en sal i stueplan på et nydeligt hotel. Hjemmefra havde jeg spillet en række træningspartier med Christian Sylvester og Nicolai Brondt (tak til begge), og jeg havde forberedt mig mod de 10 andre højestratede tilmeldte (jeg ville have guld, der er kun et metal), så da jeg onsdag aften i Prag så et par stærke spillere mere på startlisten, blandt andet Ralf Müller (2403) der vandt i 2007, fik jeg travlt sent onsdag aften ved computeren på hotelværelset. Fat i Ralf Müller's seneste Bundesliga partier og finde huller i dem.

Deutsche Bahn medarbejderne har et ry for at være sådan lidt hovskysnovsky. Jens Wiedersich (2150) går rundt med ølvom, stor højde og næsen i sky. Rudiger Schüttig (2280) der vandt over mig i vores parti ved firmaolympiaden i 2011, husker nogle ØBROere måske fra turen til Stralsund i 1990, hvor der ved turneringen var en ung tysk flippet og rebelsk lynskakhaj, stadig høj af murens fald, der ikke kunne finde ud af at opføre sig ordentligt. Han havde den gang travlt med at fortælle de gode gamle spillere fra vores venskabsklub i Stralsund, at de var kommunister og fortid, og han selv var moderne og fremtid. Nu om dage er Schüttig i min optik flink og medgørlig, men han arbejder for Deutsche Bahn, og spillerne derfra har altså blandt de andre tyskere et ry for at være en god del selvhøjtidelige. Jeg forstår det ikke helt, men jeg er jo personligt heller ikke selvhøjtidelig. Jeg er bare bedst, og det er jo noget andet.

Spillerne fra Frankfurt lufthavn er anderledes beskedne, dyrker også en masse motion, og så er de humoristiske på en helt anden og meget mere akademisk måde. Frank Keim (2225) ville efter 6 runder vædde om de sidste tre partier. Hvis jeg tabte et parti, skulle jeg om lørdagen løbe 10 og ikke 5 kilometer. Tabte jeg to partier, skulle jeg i stedet deltage i halvmarathon. Selv skulle han ikke rigtig noget, men vædde det skulle vi. Da jeg skulle spille mod ham i 8. runde, gav han mig hånden og sagde med et bredt smil i al sin enkelthed kun et enkelt ord: "Halbmarathon". Herr Norbert Neumann (2120), der tilbage i 1970erne og 1980erne var en stor korrespondanceskakspiller, har Frank Keim fået overtalt til at spille igen. Norbert Neumann er også god for at drikke et par øl, fortælle avancerede vittigheder, og så elsker han at snakke sprællevende om partierne. Supergode folk.

Og så er der spillerne fra Stern Stuttgart, fx Ralf Müller – forhåndsfavoritten, der i

Hamburg tog mig med i teatret i den lidt mindre pæne del af byen. Rutineret og aktiv Bundesliga spiller med et følge fra samme arbejdsplads og klub. Disciple, der gentager hvad Ralf har sagt, spiller Ralf's åbninger og også synes det er sejt at gå i teatret.

Langt de fleste af deltagere i skakturneringen i Prag var tyskere, og jeg mødte i de 9 runder kun tyskere. Ekspederede den ene sauerkrautguffer efter den anden. Halbmarathon. Der var også andre udlændinge med, blandt andet et par unge franskmænd med lidt over 2200. Frøæderne løb tidligt i turneringen ind i nogle veloplagte Deutsche Bahn spillere (ach, die Franzosen können wir einfach schlagen) og kom aldrig helt op til mig.

Allerede i runde 2 smuttede der en halv. Lige som ved tidligere firmaolympiader fik jeg mindre end intet ud af åbningen med hvid mod Jens Wiedersich, og den remis skulle jeg være glad for. Et hoved med en hvid hat på rystede højt til vejrs, da Wiedersich forlod turneringssalen med retning mod baren.

På bord 1 sad Ralf Müller og vendte brættet ved hver runde. Da det blev min tur til at sidde ved bord 1 med de sorte brikker, spillede vi hollandsk med 2.Lg5. Efter åbningen stod jeg en lille smule under, og så tilbød Müller remis. Jeg tog den, velvidende at han så nok ville stikke af, men jeg mente ikke, det var sandsynligt, jeg kunne få mere ud af det parti. Müller afgav så en halv mere til Martin Molinaroli (2289, tysker på trods af navnet, tydeligvis tysker af statur), og efter torsdagens 6 partier havde Müller, Mollibolli (Molinaroli, men det havde jeg lidt svært at huske og udtale) og jeg selv 5 af 6 og var i front. Mollibolli havde imponeret med nogle meget flotte offerpartier, men jeg havde registreret, at hans forhold til skakuret kunne være problematisk.

Jeg skulle så spille sort mod Mollibolli fredag morgen. Aftenen før kiggede jeg på hans kreative varianter mod siciliansk. Sådan en spillede han også, men ikke en han havde spillet før, og det parti er nok et af de partier jeg har vundet, hvor jeg undervejs var mest væk. Ifølge mange andre uden tvivl hele turneringens mest underholdende parti, og kødranden af tilskuere var stor, heriblandt DFIF's udmærkede udsendte reporter John Thrane.

Hvid: Mollibolli, sauerkrautguffer, (2289) – Sort: Zmof, sej, (2305)

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.b4

Argh! Den havde jeg ikke forberedt mig på. Nå, men han skal i hvert fald ikke have noget taktisk, så en solid fortsættelse må være det rigtige.

3...cxb4 4.d4 d5 5.exd5 Dxd5 6.c4 bxc3 7.Sxc3 Da5 8.d5

OK, denne åbning anede jeg intet om. Han har givet en bonde for et udviklingsforspring, og det kan meget hurtigt blive farligt. Det mest solide her er e7-e6, og man kan også slå på c3. Jeg skulle finde tingene ved brættet i et hurtigskakparti og tænkte, at det måtte dreje sig om diagonalen a4-e8, og der kan springeren være med.

8...Sf6 9.dxc6 Dxc3+ 10.Ld2 Dxc6

Så har jeg to bønder mere, men dette er alt andet end solidt for sort. Det havde været meget bedre med en sort bonde på c6.

11.Tc1 De4+ 12.Le3 Db4+ 13.Ld2 De4+ 14.Le2 Ld7 15.0-0 La4 16.De1 Lc6 17.Tc4

Det ser umiddelbart pænt ud for sort, men den sorte konge står stadig i centrum, og hvid kan drille den sorte dronning og vinde tempi. Hvid har formentlig klar fordel.

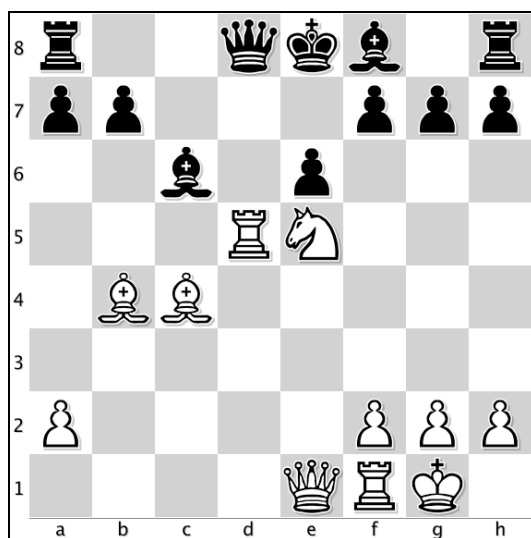
17..Dd5 18.Td4 Dh5 19.Th4 Dc5 20.Lb4 Dd5 21.Lc4

Det er let at træde forkert i en sådan stilling, og det sker nok her. Måske det bare var ringe alligevel.

21...Dd8 22.Se5 Sd5

På e7-e6 kunne hvid slå på f7.

23.Td4 e6 24.Txd5!

Mollibolli har spillet rigtig nydeligt og fortjente selvfølgelig at vinde dette parti. Jeg var imidlertid foran på klokken, og som Bent Larsen sagde: Bare fordi man står dårligt, behøver man jo ikke at spille dårligt'.

Tårnet på d5 kan ikke slås (24...exd5 25. Sxc6+ og sort taber dronningen eller 24...Lxd5 25.Lb5+ Lc6 26.Sxc6 bxc6 27.Lxc6+ taber også dronningen), så sort mangler en officer og er nok ved at blive sat mat. Sorts gevinstchancer i denne stilling er nok ikke så store.

24...Dh4

Men Dh4 kan man jo altid bare spille. Det rystede tydeligt Mollibolli, der kortvarigt lignede et rødkålshoved.

25.Sxc6?

Det vinder stadig for hvid, men det kunne gøres meget mere enkelt, enten ved slag på f8 eller ved simpelthen at flytte tårnet et passende sted hen.

25...Dxc4 26.Lxf8 Dxd5

Jeg kunne have overvejet Txf8, der også taber, men jeg slog omgående på d5, for Mollibolli virkede nu rystet og ude af balance.

27.Sb4??

Det svært nydelige Db4 var sagen. Efter 27.Db4 Dd7 28.Se5 Dc7 29.Ld6 er sort mere end helt væk. Nu er det sort, der har 'the upper hand'.

Her fra er der tale om underholdende lynskak, hvor jeg havde mest tid og nok kiggede for meget på klokken og for lidt på brættet.

27...Dd4 28.Lxg7?

Han fandt ikke 28.Sc2 Db2 29.Db4 der stadig er klart bedst for sort, men hvid er med endnu. Panik, panik.

28...Dxg7 29.Sd3 0-0 30.Se5 Tad8 31.De4 b6 32.h3 Td5 33.f4 Tfd8 34.Kh2 Td4 35.De3 Td2 36.Tg1 Txa2 37.Sg4 Tdd2 38.f5 h5 39.fxe6 Te2 40.exf7+ Kxf7??

40..Kf8 og sort har spillet de seneste 14 træk rigtig nydeligt. Nu er stillingen i stedet formentlig remis. Man kan forsøge sig med en kongevandring over e6, men det ser

ikke godt ud.

41.Df4+ Kg8 42.Sf6+ Kf7??

42..Kf8 er korrekt, trækgentagelse og vejen til remis.

Nu kan hvid vinde med 43.Sxh5+. I stedet tabte han partiet på tid.

Publikum var vilde. Superunderholdende. Ikke særlig korrekt. Skak når det er sjovt og spændende. **0–1**

Jeg har været med i skak en del gange. Zaragoza 1995, Trondheim 1997, Trentino 1999, Salzburg 2003, Clermont-Ferrand 2005, Ålborg (!) 2007, Hamburg 2011 og denne gang i Prag 2013. Det er blevet til guld i skak 4 gange – i Zaragoza, Trondheim, Salzburg og Prag. Som Dansk FirmaIdrætsForbunds særdeles udmærkede redaktør John Thrane formulerede det om skaksejren i Prag i DFIFs flotte medlemsblad – ”efter 10 års tørke...”.

Danmark vandt i Prag i landevejscykling, dart og skak. De mange danske deltagere i bowling og petangue fik nogle på hatten af udlændingene. Medaljehøsten gjorde den gode ledelse i DFIF tilfredse, og som guldmedaljetager er man i høj kurs. Der er også noget sejt ved at gå rundt ved afslutningsfesten lørdag aften med en guldmedalje om halsen. Folk, der ikke kender en, kigger bedømmende op og ned af en. Er ham med medaljen mon en atlet, har han krop som en kuglestøder, hvad mon han har vundet guld i. Der var ikke nogle, der gættede på atletik af en slags, og det forstår jeg jo slet ikke.

Stævnet i Prag var udmærket, faktisk rigtig udmærket – supergodt arbejde af de tjekkiske arrangører og som sædvanligt af de gode folk fra Dansk FirmaIdrætsForbund. Jeg glæder mig til Riccione i 2015, hvor jeg håber at kunne deltage. Det er et strandområde i Italien, så det kan være, der kommer noget surfing af en slags blandt de mange discipliner. Eller måske jeg kan lokke en kollega til at deltage i beachvolley om lørdagen.

Caïssentia

Af Christian Sylvester Christensen

Kapitel fem

Der lød et bip.

Jeg kiggede op mod stukken. Det lød som om, det kom oppefra, men der var ikke noget at se. Jeg kiggede rundt i stuen. De sorte sofaer og hvide reoler. Hvid og Sort. Vandret mod Lodret. Hvem vinder? Med ét tænkte jeg på cobraen. På den som går liggende. Jeg lægger mig uvilkårligt ned. Må hellere holde mig klar. Hvis nu Lodret taber. Vandret, din bandit! Som en cobra ligger jeg. Kigger på stukken. På stukken fra gulvet. Det er hårdt. Jeg mærker en skarp kulde. I ryggen, tænker jeg. Koldt. Vandret. Som en brøndgraver, tænker jeg. Som en morders røv. Kain. Koldt blod. Han nøjedes ikke med at stjæle sin brors Nintendo. Tankerne løber. Koldt ned af ryggen, løber jeg. Hen af ryggen, rettere. Sådan må det vel være. Kundalin, tænker jeg, herpein, som Aristoteles sagde. Kain, din bandit! *Kanah*, 'at erhverve sig', eller 'købe'. *Hevel*, 'ånde' eller blot 'ånd'. Kanah og Hevel. Kain og Abel. Krop og Ånd. Der var engang Krop myrdede Ånd. Jamen, det står der. Og nu Vandret Lodret! Du godeste! Hvis Højre myrder Op? Over Under? And Roger Over and Out? Hvad så? Herpein, tænker jeg. Går liggende. Ligger gående. Højre, din bandit! Codex Cobrae. In Caines cynne. Kampf! Du altforbarmende. 1907. Verlag der Lasker's Publishing Co. 116 Nassau Street, New York. "Meinem Bruder und treuen Kampfgenossen gewidmet." Ok, lad os se: "Das vorliegende Werk, bla bla bla, Strategie eines Kampfes, Krieges, bla bla, Geschäftsmannes, inneres Kampfes, bla bla, kurz also: das Leben, bla bla, wie Darwin in Einzelnen gezeigt hat, bla bla bla, ein fortgesetzter Kampf."

Descent of Man, unanalysirbar Kraft og så endelig, tadaa, Was ist Kampf und Sieg? Adlyder de Gesetzen, som die Vernunft begribe und opstille kann? Welches er diese Love? Das is das Problem.

Aha! Play=B·it². You go, Konstantin, Albert! Emmanuel! Hep! Jeg tænkte på læseren, konfus af historier, voilà, her har vi Lasker, som vil opstille en machologi, μάχη + λογος, kamp + lære, dvs. en kamplære, og han vil ikke, som Darwin, nøjes med at konstatere, at vinderen vinder, han vil også vide *hvordan* vinderen vinder, og han spørger derfor om, hvorvidt man kan sige noget *generelt* om kamp, nøjagtig som $e=mc^2$ siger noget generelt om fysik. I øvrigt – Lasker mødte den 11 år yngre Einstein i Berlin i 1927, og de blev gode venner. Ein Seel. Ein Hertz. Ein Wort: Skak er Kampfsim i Indusdalen, fünf Wörter, det er Arjuna mod Duryodhana, aber Was ist Kampf, und findes der Love, like, you know, what is the $e=mc^2$ of Fight, eller med andre ord, drei Wörter: What ist skakfilosofi, nein ich meine, akron αρχη, altså, netop *ikke* historie men, hvad skal man kalde det, skakkologi, spilosophi, spilteori?

Neumann, Nash og logofanten

Lasker, din lumske logofant, ach so, af λογος, et ord, en logik, et system og φαίνεσθαι, at vise sig, dukke op. En logofant er altså en der fandt. Én der har fundet. Én for hvem noget nyt har vist sig. En logik. Et system. Et ord. En logofant har store ører. Og nye ord fainer sig for filosoffen med formelig febril frekvens. Jeg har smølfet et begreb, siger Emmanuel, μάχη, ein Kampf, genau, og dens Kämpfer, der Macheeide, O Indra, das Übersmølf, O Vida, O Hieronymus, jeg hører din sang, Tum geminae velut extremis in cornibus arces, hinc atque hinc altis stant propugnacula muris, quae dorso immanes gestant in bella Elephanti. Yes, det er C to the A to the Ī S S, det er A to the stop to the panda. Det er L to the As to the K E R, det er bella, o-bellologofanta. Emmanuel, ma belle, sont les mots, og et koda, I will say the only words, die Wörter, hoi logoi, O Lasker, for fanta, din coole, coole cola. Machologie, die Logik des Kampfes, siger Lasker med høj logofans, ikke at forveksle med macho-logikken, yes we have no Rambonanas, ikke til søs, i luften eller til lands, resultatet er et sted midt mellem A-Ha, Mein System, Origin of Species og Bīng Fä. Jamen, skrev Euwe frustreret, asunder, bagud 0-3, man kan ikke lære noget af ham, only stand back and wonder. Men det kunne man godt, og i 1928, 21 år efter Laskers machologie, udgiver von Neumann et skrift, hvori han grundlægger en ny videnskab, *spilteorien*, korrektion, *machologien*, og da von Neumanns elev, den brillante men vanvittige J. F. Nash, blev belønnet med Nobelprisen i økonomi i 1994, var det netop for hans arbejde indenfor Laskologien, rettelse, *spilteorien*. Gleichgewicht siger Lasker i 1907, Nash equilibrium siger J. F. over 40 år senere. Og allerede på Laskers tid var det en gammel ide.

Ordsalat

Men hov. Spilteori? Fangernes dilemma and all that jazz? Kræver det ikke at spillerne trækker samtidig? Jeg rejser mig op og tager mig til hovedet. Om det er lyden af mine hænders klask mod panden er jeg ikke sikker på, men pludselig er det som om jeg hører noget. Jo...

- Ordsalat!
- Ordsalat? svarer jeg stemmen.
- Ja, schizofasi, teknisk set, fortsætter den. Nu med krop.
- Schizo... John F. Nash?
- The same.
- A Beautiful Mind?
- Yep, en film fra 2001 om mit liv. Med Russell Crowe.
- Hvad laver du her?
- Vanhjulet.
- Ja, hvad med det? Du mener...? Også du? Et tu, Nashe?
- Yep. Phi gamma delta. Ἀνεπίφθω κύβος.

- Haha. Gode gamle John, klukkede jeg og slog ham på skulderen. Men fortæl mig lige: Hvad er det med det vanhjul? Nej – sig mig først: hvad er overhovedet et vanhjul?
  - Ordsalat!
  - Excuse me?
  - Vanhjul. Det er ordsalat. Et almindeligt symptom på...
  - Nej, nej. Det er det, de alle sammen snakker om.
  - Hvem?
  - Ding-Dang og dem...
  - Ding-Dang? Jeg tror du hører syner, Christian.
  - Hører ymer?
  - Syner. Ja. Hallucinationer. Et almindeligt symptom...
  - Nej, nej. Ordsalat.
  - Ja, schizofasi. Strømme af ord uden mening eller sammenhæng. I strid med sprogets regler.
  - Ligesom vanhjul.
  - Hvordan?
  - Sådan! Uden d.
  - Nej, nej, det er netop pointen, sagde John, og tegnede med fingeren på bordet: Vanhjul, V A N. van-, en forstavelse, som i vantro, vanskabt, vanfør, præfingeret i strid med reglerne. Ordsalat.
  - Ligesom mishjul?
  - Ja, netop, sagde han. Ligesom strater og jonter og uhjul – og i modsætning til både forhjul og bagjul.
  - Afhjul? Jonter? Ordsalat? Sludder. Det er kunst.
  - Potato, potahto.
- Vi kiggede lidt på hinanden. Udenfor drejede en bil ned ad et sidespor.
- Men sig mig, John, kræver det ikke, at spillerne trækker samtidig?
  - Hvad for noget?
  - Nashligevægte?
  - Nej da. Man kan sagtens have Nashligevægte i sekventielle spil. Faktisk siger Kuhns teorem, at ethvert sekventielt spil med perfekt information har en nashligevægt.
  - Og skak er et sådant spil?
  - Præcis.
  - Men hvordan finder man så ligevægten?
  - Man bruger game trees.
  - Varianttræer?
  - Yep. “To solve a sequential game we look for the subgame perfect nash equilibrium.”
  - Ok? Og hvad er så et subgame?
  - Det er en gren i varianttræet.

- Aha. Og hvordan finder man så nashligevægten i underspillene?
  - Man bruger en teknik kaldet rollback.
  - Hvad er det?
  - "To use rollback, start at the end of each branch and work backwards eliminating all but the optimal choice for each player."
  - Med andre ord: man slår op i sin tablebase?
  - Netop. Det er sådan man løser et sekventielt spil.
  - Og hvad så hvis der er mere end syv brikker?
  - Så venter man.
  - På hvad?
  - På at computerne bliver færdige med at regne.
  - Men, indvendte jeg, der er flere mulige skakpartier end der er atomer i universet. Kommer man ikke til at vente temmelig længe? Et par millioner år? Hvis man er heldig?
  - Ah, du mener det store vanfaldsanfald? Præcis som i Abrakakadubra! Og sovse-kuk-kuk og mandtal? Hehehe.
  - Hvadbehager?
- Jeg fatter ingenting, og synes pludselig Nash sidder og ruller med øjnene, men så kommer jeg pludselig til at tænke på, at når man sidder i en kupe i mørke, så tror man nogle gange det er toget på sporet ved siden af, der kører. Nej, jeg mener, at man selv kører. Eller – nej. Hvordan er det nu? Forvirret tager jeg mig til øjnene og gnider dem grundigt.
- Bip.
- Jeg lukker øjnene op.
- Emmanuel?

Derselbe!

Stemmen tilhørte en herre, som betragtede os gennem en elegant lorgnet.

- Ach, udbrod jeg uden tanke for takt og tone, idet jeg pludselig huskede en replik, ach, min bror og tro kamposse. Wie geht's?
- Gut, danke, svarede Lasker uden at tage sig af mit lille faux pas. Wad er det han rabler om, das Nashchen?
- Jeg ved det ikke. Ordsalat, tror jeg. Et almindeligt symptom på...
- Ja, ja, på tærsklen, ikke sandt. Kein Einsteigen.
- Haha, ja netop.
- "But chess", afbryder Nash, "as a finite game of perfect information, is really quite trivial from a game theoretical point of view."
- Nein, nein, svarer Lasker. Det kan godt være, at skak teoretisk set er finit, men i praksis er det ikke, og derfor kan man ikke løse det, som professoren foreslår. Jo, rent matematisk kan man godt, men skak er ikke matematik. Eller rettere: Ikke *kun* matematik. Skak er også kamp. En konflikt. Og virkelige konflikter udspilles i et rum, hvor man hverken har uendelig meget tid eller regnekraft. Det er netop derfor,

man skal bruge strategi. Det, Nash taler om, har ingenting med strategi at gøre. Hans tilgang beløber sig blot til et forsøg på at løse spillet med rå regnekraft. Det kan man naturligvis ikke, og selv hvis man kunne, ville resultatet ikke være en strategi men en variant. En forceret sekvens. En taktik.

- Men, hov, siger Nash. Spilteori er ikke en teori om strategi men en teori om spil. Jeg forholder mig blot til, hvad man kan sige om dem rent matematisk. Resten er slet ikke mit bord.

- Men min teori, sagde Lasker, er ikke matematisk. Det, der interesserer mig, er ikke så meget, hvad man kan *regne* på, men hvad man kan *sige* om sagen.

- Men skriver du ikke selv i bogen, at du søger Gesetzen? Love?

- Haha. Who isn't looking for love?

- Nej, du ved, formler. Hørte jeg ikke nogen tale om 'the $e=mc^2$ of Fight'?

- Det var kunst, John, brød jeg ind. Kunst!

- Potato, potahto, sagde han og kiggede over på Lasker: Snakkede du ikke om Einstein?

- Nej, *med* Einstein, det er ikke det samme. Som jeg skrev, Gesetze. Love, som i juridiske love, det vil sige *sætninger*. *Principper*. Ikke formler.

- Men, men... bevægter Körper? Nash bevægede oprørt kroppen.

- Slet ikke, Bīng Fā, snarere. Min teori er ikke baseret på Peano, men på Steinitz. På hans centrale idé.

- Hvad er nu det for noget?

Lucky Luke

- Kender du ham? spurgte Lasker.

- Lucky Luke? Øh, joe, men... hør... du er kommet fra fortiden, ikke sandt? Senest fra 1941? Ikke? Nash så forvirret ud. Er Lucky Luke ikke fra nittenhundr...

- Shhh, sagde jeg.

Lasker gik hen foran spejlet i stuen, og trak en imaginær pistol.

- Bang!

Han pegede på sin finger i spejlet.

- Hvis jeg var Lucky Luke, havde jeg vundet, sagde han. Lucky trækker hurtigere end sin egen skygge. Han kan vinde over sit spejlbillede.

Lasker trak igen: bang, finger mod finger; igen: bang, finger mod finger; igen og igen: bang, hurtigere og hurtigere til man næsten ikke kunne se hans hånd - men hvergang fulgte spejlbilledet med: bang-bang.

- Sehen Sie. Es geht nicht. Og det er netop Steinitz' pointe.

- At du ikke er Lucky Luke?

- Nej. At Lucky er magi. Og at hvis to hære er hinandens spejlbilleder, så er de lige stærke. Altså med mindre den ene er Lucky Luke. Ligevægt, du ved.

- Hov, hov. Det er ikke en Nashligevægt.

- Nej, netop. Men det er en ligevægt. Og ligevægtsbetragtninger er centrale i strategiske situationer. Og ganske som der findes ikke-euklidiske geometrier findes

der også ikke-nashiske ligevægte. Og Steinitz' ligevægt er en af dem. Og man kunne jo passende kalde den en Lucky-Luke-ligevægt.

- Eller en Steinitzligevægt?

- Ja, netop.

- Hvad er forskellen?

- Forskellen er primært, at Nashligevægte er matematiske størrelser, og det er Steinitzligevægte ikke. Og det er derfor, nashligevægte er kedelige, som du selv nævnte.

- Næ, hov, det var ikke helt...

- Shhh, sagde jeg og bankede utålmodigt i bordet med en finger.

- I skaklig sammenhæng, fortsatte Lasker, beløber de sig stort set blot til ideen om, at der findes noget sådant som 'korrekt spil', som begge parter tilstræber. Eumachisch spilen, som jeg skriver, eller rettere: at spille som Macheeiden.

- Som hvem? spurgte jeg.

- Macheeiden. Den perfekte spiller.

- Caïssa?

Jeg rejste mig op og tog mig til øret. O Vida, O Indra, nej, Hieronymus, jeg hører din sang! Var Lasker også besat?

- Netop!

- Du kender ikke tilfældigvis biskoppen af Halberstadt? spurgte jeg.

- Hvadbehager?

- Jeg mener: Kan du lide ham?

Lasker kiggede på mig, som om to tog var ved at køre, og han ikke kunne afgøre hvilket.

- Ordsalat, brød Nash ind. Et typisk symptom på...

- Jaja, sagde jeg, på tærsklen, I know, kein Einsteigen and all that Jazz.

- På kunst? spurgte Lasker.

- Potato, potahto, sagde Nash og rullede med øjnene.

Kvantitetsofret

- Hvad mener du med, at Steinitzligevægte ikke er matematiske? spurgte jeg.

- Jo, Nash taler om 'subgame equilibria', hvormed han mener 'grene i et varianttræ', og det er en *kvantitativ* opdeling. Det er det, fordi hans subgames, eller 'underspil', har samme form som 'overspillet', dvs. hele varianttræet. Steinitz, derimod, deler spillet op *kvalitativt*. Han taler også om 'underspil', om man vil, men mener noget andet med det end Nash. Han deler ikke varianttræet op i grene. Han deler stillingen op i dimensioner.

- Dimensioner? Altså op og ned? Længde og bredde? Krop og Ånd? Over and Out? And all that Jazz?

- Netop. Og materiale, udvikling, terræn, bondestilling, kongestilling, løberpar, åbne linier, etc.

- Hvordan er det *dimensioner*?

- Det er dimensioner fordi de ikke har samme form. Fordi de bruger forskellige metrikker. I den materielle dimension er målestokken for eksempel materiale. I udviklingsdimensionen er målestokken træk. I terrændimensionen er målestokken felter. Osv.
- Og hvad så?
- Jo, fra et rent matematisk synspunkt giver det jo det problem, at dimensionerne ikke uden videre kan reduceres til hinanden.
- Hvorfor ikke?
- Hvor meget materiale går der på et træk?
- Øhh... Nash kløede sig i nakken.
- Hvor mange træk går der på et felt? Eller: Hvor mange felter går der på en bonde?
- Abrakadabra! Nash rullede nu ikke blot med øjnene men med hele hovedet.
- Pointen er: Steinitz' dimensioner er dimensioner fordi de er *kvalitativt* forskellige. Og fordi de er kvalitativt forskellige, kan de ikke uden videre reduceres til hinanden. Hvor mange løberpar går der på et udviklingsforspring? Hvor mange åbne linier går der på en springer?
- Nash jamrede.
- Der er ikke noget svar, fortsatte Lasker. Der er med andre ord ikke noget at *regne* på. Og det er derfor Steinitzligevægte ikke er matematiske.
- Men, brød jeg ind: at der ikke er noget at regne på, betyder jo ikke, at der ikke er noget at *tænke* på.
- Nej, netop, sagde Lasker. Og det er netop formålet med Steinitzligevægtene. At bruge dem til at tænke med. Til at finde en *strategi* med. I modsætning til en taktik. Som er det, Nash's system producerer.
- Til at tænke med, siger du? Men hvordan gør man så det?
- Pointen er, at i hver dimension er der et svar på Steinitz' spørgsmål: Do you feel Lucky?
- Hvadbehager?
- Nu forstod jeg igen ingenting, og Lasker lignede pludselig en mand uden navn.
- Well, do you, punk?
- Øhh... nej, svarede jeg, og var ikke helt tryk ved situationen.
- Fint, sagde Lasker, og rettede på sin lorgnet. Så ved du, at du ikke kan vinde på materiale, hvis din modstander har ligeså meget.
- Jeg var mere rolig.
- Ok? sagde jeg.
- Og på udvikling, hvis din modstander har ligeså meget.
- Ah...
- Og på terræn, hvis...
- Ok, ok, I get it.
- Og på den måde finder man stillingens balance.
- Men hør... brød Nash ind. Hvis man spørger i alle Steinitz' dimensioner, så får man jo ligeså mange svar, som der er dimensioner?

- Ja. Netop. Og det er jo problemet. Man ender med en masse forskellige vægte, som ikke uden videre kan reduceres til hinanden.
- Men hvordan hjælper det, spurgte Nash, at få 12 forskellige delsvare på et spørgsmål, som ikke kan samles til en helhed?
- Han rejste sig op og fægtede med armene.
- Her er et spørgsmål, fortsatte han. Hvad er svaret? Jo, vrængede han, lad mig bruge Steinitzligevægte! Vupti! Så finder jeg ud af, at svaret er 2 watt plus 3 tommer plus 4 kroner! Hvad i alhambra skal jeg med det?
- Jeg tog fat i hans arm.
- Nogle gange behøver et svar ikke være et svar for at være et svar, sagde jeg.
- Hvad i alsyvsøren mener du med det?
- Nash gjorde store øjne og trak irriteret armen til sig.
- Vel har Steinitzligevægte ulemper, sagde Lasker. For eksempel at man ikke kan regne på dem. Men der er også fordele. For eksempel at man godt kan tænke med dem. Quid pro quo, som Hannibal Lecter sagde. Steinitzligevægte kan ikke samles i en beregning. Men de kan samles i en *bedømmelse*. Og ikke mindst: i en *plan*.
- Hvordan det? spurgte Nash, og begyndte at trippe, som om han hele tiden stod på det forkerte ben.
- Ved at lytte til stillingen.
- Nash trippede hen til et bræt, som stod på bordet og lagde øret til.
- Jeg kan ikke høre noget.
- Du bruger det forkerte øre, sagde jeg.
- Hvad mener du? sagde han, og tog sig forvirret til øret.
- Ikke det, sagde jeg. Ikke det, du tæller bjerge med. Det, du planter træer med.
- Hvad snakker du om? Han hev sig i øreflippen. Jeg planter da ikke træer med ørerne? Pludselig begyndte han at løbe rundt og rundt og rundt. Hen mod døren og tilbage, hen mod døren og tilbage, og så hen mod døren igen. Det var som om han prøvede at komme ud, men gik i panik hvergang han nærmede sig tærsklen, og drejede til siden.
- Hvad er der galt med ham, spurgte jeg, og kiggede på Lasker. Vi så på Nash.
- I stedet for lige ud, sagde jeg, går han hele tiden to skridt frem og ét til siden.
- Lasker rynkede brynene og sprang så pludselig op.
- Han har tabt en kvalitet! råbte han og pegede på ham.
- Hvor? sagde jeg og rejste mig og kiggede uvilkårligt rundt på gulvet.
- Jo, svarede Lasker. Det er derfor han ikke kan finde ligevægten. Han kan ikke regne hele vejen.
- Og hvad så?
- Jo, hvad gør man, når man ikke kan regne hele vejen?
- Det ved jeg ikke.
- Så ofrer man en kvantitet!
- Hvad snakker du om? Var det ikke en kvalitet, han havde tabt?
- Jo! Netop!

Skæbnesymfonien

- Hvor mange instrumenter er der i et klassisk orkester? spurgte Lasker.
- Det ved jeg ikke, svarede jeg. Mange.
- Netop. Og de spiller alle sammen hver deres stemme, ikke sandt?
- Mjoe – nogle gange. Andre gange er nogle af dem ens.
- Ok, men nogle af dem går i samme retning og andre i gør ikke? Ikke sandt?
- Jo.
- En symfoni er altså en masse forskellige stemmer, som ikke kan reduceres til hinanden?
- Det kan man sige, ja.
- Ok. Hvordan lytter man til en symfoni?
- Det ved jeg ikke, svarede jeg.
- Med stor fornøjelse, svarede han med et smil.

Vi lo, og netop i det samme satte Nash sig ned, helt udmattet af at fare rundt. Pludselig kom jeg til at tænke på Dilaram, som forstod sig på filtrede ting. Og på Tarrash. Han var heller ikke Dilaram. Hans snabel var lige, som en bjælke i sit eget øje, for ham var $a=a$, han spillede, han var ikke, O Stanislawski, din coole, coole fanta. Til dig, Emmanuel, sagde Tarrasch, har jeg kun tre ord at sige: Ich gebe auf. Janowski blev så ophidset over Laskers spil, at han ikke kunne blive siddende ved brættet når Lasker tænkte. Hans finintellekt tålte simpelthen ikke så latterlige træk. Men Janowski tabte $9\frac{1}{2} - 1\frac{1}{2}$. Men det var alt sammen noget helt, helt andet.

- Ok, sagde Lasker. Hvordan *spiller* man så en symfoni?
- Man angriber, råbte Nash henne fra gulvet.
- Nej, nej, sagde Lasker. Den slags kræver ikke gevir og gevær, men gefühl og gehør.
- Så man lytter til, hvad de andre spiller? foreslog jeg.
- Ja. Netop. Og lever sig ind i det. Med stor fornøjelse. For kun sådan kan man spille noget, der passer til. Og det er det, det gælder om.

Lasker gik hen til Nash og hjalp ham op at stå, hvorefter de forsvandt ud i køkkenet. Imens sad jeg og tænkte på op og ned, sort og hvid, krop og ånd, terræn og initiativ. Hvad nu hvis Udviklingsforspring myrder Centimeter? Eller Frem slår Tilbage? Eller – det kommer vel an på, hvor mange verber der går på et kvadrat? Nej, jeg mener... I det samme hørte jeg en lyd. Var det et rumskib? Et vanhjul på vej tilbage med Lasker og Nash? Nej. Det er Beethoven. Musikken fyldte rummet som en krop, og jeg skælvede som en lever.

Hvad var det lige, jeg tænkte på? Nej... Jeg kunne pludselig ikke huske det. Det er også ligemeget, tænkte jeg, og satte mig tilbage i stolen og lyttede. Med fornøjelse.

Hvordan ofrer man en kvantitet? Og er et svar et svar? Og hvordan er det en fordel, at man ikke kan regne? Og hvad laver Lasker og Nash i mit køkken? Og hvad har det alt sammen med skakfilosofi at gøre?

Forvirret?.....ikke efter næste nummers udgave af Caïssentia!

Ajedrez Aficionado; skak fan!

Af Holger Lodahl

Kære læser og mulig skakfan. Ud over at nyde en dejlig kop kaffe eller øl/vand i skakklubben og få spillet noget rigtig skak, er det muligt at få afløb for sin lidenskab på anden vis. Man kan tegne et abonnement på et spændende skaktidsskrift, købe nogle åbningsbøger eller måske købe et skakprogram. Mulighederne er utallige og varierer meget i pris og platform. Noget er på papir, andet beregnet for iPad og noget tredje er web-baseret. Jeg vil i det følgende give nogle eksempler, der kan hjælpe med at finde rundt i junglen af skaktilbud.

Web-baseret

www.chesstempo.com - tilbyder en åbningsdatabase med forskellige partier. I Spansk – hovedvariant, kan man se statistik på de første 10 træk. Vil man se mere må man betale for et medlemskab, derom senere. Man kan også træne slutspil og løse opgaver, der er dog et maksimum på hvor mange pr. dag, man har adgang til. Medlemskab – et sølv medlemskab koster 20\$ pr år eller 3\$ pr. måned, og et guldmedlemskab koster 35 \$ pr. år eller 4\$ pr. måned.

YOUTUBE – her er der megamange videoer om skak, mange af dem ret uinteressante. MEN – der er også nogle vildt gode. Søg på Chess og Seirawan – så får du adgang til nogle rigtig lærerige sessioner med GM Yasser Seirawan. Eller POWERPLAY og Chess – så kan du se nogle spændende videoer med GM Daniel King. Der er sikkert andre, men jeg tror de nævnte er blandt de bedste.

www.shredderchess.com er et andet spændende site – specielt deres on-line slutspilsdatabase. Her kan man sætte sin stilling op med maksimum 6 brikker inklusive kongerne og se, hvorvidt stillingen er vundet for hvid/sort eller remis. Der er også en on-line database. Alt dette er gratis. Men har man penge, kan man købe skakprogram til de fleste operativsystemer inkl. til en MAC. Chessbase tilbyder mig bekendt ikke nogen programmer til MAC ud over nogle børneprogrammer (Chesster).

Shredders skakprogrammer for MAC ligger i prislejet 30-100 €. Der er også programmer for LINUX, Iphone ... Og et specielt slutspilsanalyseværktøj til 80€, som jeg intet kender til.

Tidsskrifter

Her har jeg vist tidligere beskrevet nogle tyske tidsskrifter. 2 af de bedre og dyrere (den første på engelsk, den anden på begge sprog) er:

New in Chess (NIC) – 8 numre om året for omkr. 77€

Chessbase Magazine (CM) – 6 numre om året for 100 € inkl. 40 € Voucher (?). CM kræver en computer, for det er faktisk en CD med en masse partier, artikler om de seneste stærke turneringer, åbningsanalyser og slutspilsanalyser og lidt mere til. NIC og CM sælges også i enkeltstyks, hvis man lige vil se om det er noget.

Alternativer (iPad og lignende)

De af jer, der har en iPad eller en MAC, er sikkert kendt med APPSTORE eller itunes.

New in Chess har en e-bogslæser i itunes – gratis. Herfra kan man så købe e-skakbøger, eksempelvis Wonderboy Carlsen til 85 kroner. P.t. er der et lille udvalg af bøger, men jeg tror at NIC ønsker at gøre sig nogle reelle erfaringer med e-bogs formatet. Jeg kan køre programmet udmærket fra min iPad.

Chessbase vil også forsøge sig med itunes og iPad. De har bl.a. Chessbase online og Playchess.com samt 2-3 åbningsvideoer af en varighed hver på 60 minutter.

Der er mange muligheder – og selvfølgelig stadig det gode gamle papirformat.

Holdskakdage

Af Christian Sylvester Christensen

Altid sprudlende af kreativitet har ØBRO barslet med et nyt koncept for holdskakdage, hvoraf den første allerede er løbet af stabelen. Der var mange fremmødte, det var superspændende, og i løbet af sæsonen vil der blive afholdt to mere. Kom og vær med!

Helt overordnet er ideen den, at ØBRO-spillere skal være bedst til at blive bedre og bedre til at blive bedst – og det skal vi bruge hinanden til. Det ligger ikke fuldstændig fast, hvordan det skal ske, men vi har nedsat en initiativgruppe, som består af Claus og undertegnede, og vi havde sanket nogle stillinger fra ØBROs holdkampe, som vi tog udgangspunkt i første gang. Det var lærerigt.

Det er det også planen det skal være næste gang, 20. januar, hvor Kassa vil tegne og fortælle i et par timer. Derefter er det planen at gøre lidt det samme som første gang, MEN da vi gerne vil give flest muligt lejlighed for at analysere deres holdpartier og lære af hinanden, så tænker vi, det måske er en ide at dele os op i nogle grupper?

Men igen: Formen ligger ikke fast. Den køreplan, vi har lagt, er kun et udgangspunkt, og projektet går ud på at modificere den, så toget ender med at køre dertil, hvor vi allesammen gerne vil hen.

Vi forestiller os, at grupperne fx kunne forsøge at besvare følgende spørgsmål for alle deltagere:

Hvilke typer af fejl begår jeg typisk? Hvad kan jeg gøre for at begå dem sjældnere? Hvad er jeg særligt dygtig til? Hvad kan jeg gøre for at udnytte det bedre? Hvilke stillingstyper skal jeg opsøge hhv undgå? Er mine åbninger (og lukninger?) hensigtsmæssige i den sammenhæng? Og helt konkret: Hvordan passer mit sidste holdskakparti ind i den sammenhæng? Hvad gjorde jeg rigtigt og forkert? Og hvilken plan skal jeg lægge for næste holdskakparti?

Der kan uden tvivl føjes adskillige andre spørgsmål til listen, og det vil der helt sikkert blive, når vi får lidt erfaring med, hvad der virker og er behov for.

Ovenstående er blot et sted at starte. Input til hvordan vi fortsætter er meget velkomne! Kun én ting ligger fast. Vi planlægger at fortsætte i en danish-hugge-men-også-træningssamling-stemning, så vi alle sammen kan blive bedre – på en sjov måde. Tag dine holdskakpartier med til holdaften og bliv bedre, eller endnu bedre: Analysér dem, og send dem med noter til christian.sylvester@gmail.com. Jo flere, jeg får, jo mere har vi at arbejde med på holdskakdagene efter jul.

- og efter holdskakdagene er planen naturligvis at marchere ØBROs fire holdmusketerer ud & gi' alle de andre klubber tæsk! Lad os vinde Skakligaen! Med alle fire hold!

Har du givet klø til to, spiller du for Ø til BRO!

Hvem er det, der spreder vold? Det er alle ØBROs hold! Hey, hey, hey!

Seniortræning i ØBRO

Skakforeningen ØBRO har træningscafé for seniorspillere hver mandag i tidsrummet 18:00-19:00.

I dette tidsrum vil der være en træner til stede. I en hyggelig men seriøs atmosfære får du lejlighed til både at stille spørgsmål til og prøve kræfter med alt hvad der har med skak at gøre. Åbningsspil, midtspil, slutspil, bindinger, springergaffel, rokade, en passant, dobbeltskak, offer, officerer, forvandling, centrum, minoritetsangreb, kongeangreb, træktvang, isolani, dobbeltbonde, blokade, skakmat, skak, notation, analyse og meget mere.

Uanset om du har spillet derhjemme, på caféer, på internettet, i klub, eller aldrig har spillet før, så har du her chancen for at lære mere.

I ØBRO får du mulighed for at træne, for at analysere med andre, for at spille turneringer, for at spørge erfarne spillere, og for at have en masse gode, sociale oplevelser med andre mennesker, rigtige mennesker, som brænder for at spille skak. Kort og godt: Du får de redskaber du skal bruge for at have det sjovt og samtidig blive en bedre skakspiller.

Skakforeningen ØBRO glæder sig til at byde dig velkommen.

Skak er sjovt og billigt.

Skak er kongernes spil og spillenes konge.

Skak styrker mod, selvtillid og logisk tænkning.

I skakklubben kan man få nye venner.

Kom og lær hvordan man spiller det.

Kom og lær hvordan du vinder over venner og bekendte.

Kom til ØBRO og lær om skak!

ØBROs kalender

December 2013

2. december:	Holdskakaften
8. december: (søndag):	Divisionsturnering
9. december:	KSU-holdturnering
16. december:	Juleafslutning
23. december:	Lukket
27. december (fredag):	CXU Nytår
28. december (lørdag):	CXU Nytår
29. december (søndag):	CXU Nytår
30. december (mandag):	CXU Nytår

Januar 2014

6. januar:	ØBRO Nytårslyn
12. januar (søndag):	Divisionsturnering
13. januar:	KSU-holdturnering
20. januar:	Holdskakaften
26. januar (søndag):	Divisionsturnering
27. januar:	KSU-holdturnering

HUSK – ØBROs kalender er altid en dynamisk størrelse – følg derfor med på vores hjemmeside for nye initiativer og arrangementer på www.oebroshkak.dk.